

Iskra

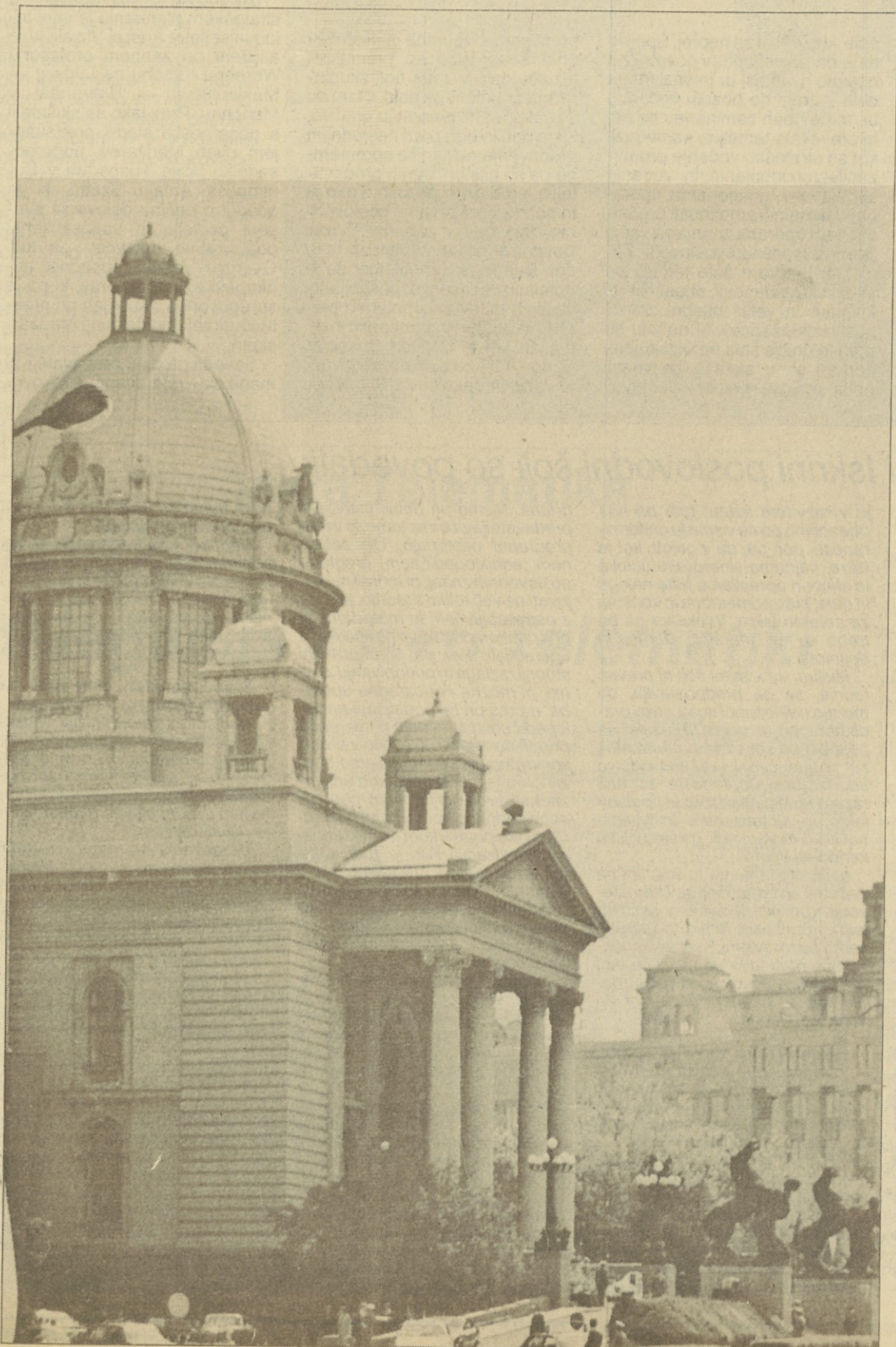
39

Amandmaji

Vsekakor predstavlja uskladev predlaganih, novih amandmajev k ustavi SFRJ, vnovično potrditev načela avnojske Jugoslavije, saj pot do njih ni bila, niti kratka, niti lahka. Usklajevanja besedil amandmajev niso ovirali samo časovna stiska, temveč in predvsem politično in gospodarsko stanje v državi, ki je zelo hudo kritično, medtem ko se je ena izmed temeljnih možnosti za izhod, predvsem iz gospodarske pa tudi politične krize ponujala prav v spremembi ustave iz leta 1974, oz. s sprejetjem ustreznih amandmajev k njej, ki naj bi omogočili tudi ustavnopravno izvajanje tako imenovanih treh reform.

Res je sicer, da sama nova, usklajena ustavna dopolnila ne bodo tista čarobna paličica, ki naj bi nam pomagala čez noč k izhodu iz krize, vendar ne smemo pri tem zanemariti tega, da pomeni usklajenost amandmajev v naši, tako gospodarsko, kot nacionalno in zgodovinsko tako raznoliki deželi, vendarle zmago razuma in realnega spoznanja, da po starem ne moremo več naprej, novosti, ki prihajajo in izhajajo iz amandmajev pa nam bodo vsekakor omogočile, da bomo s soglasjem vseh skupaj in v avnojskem duhu začeli vleči naš skupni voz iz razmehčanih kolesnic navkreber in tako z modernim, sodobnim konceptom razvoja razvitega sveta, vtiriti našo gospodarsko in politično prihodnost v tirnice, ki vodijo v XXI. stoletje, stoletje postindustrijske informacijske družbe, ki že kaže jasne obrise novega obdobja sveta, ki bo zagotovo čisto drugačen od sedanjega. In vsako zamujanje je lahko usodno za slehernega, tudi za nas. Novi ustavni amandmaji in tudi priprave na novo ustavo SFRJ pa so porok, da smo še pravočasno zavili v pravo smer in po pravi poti.

D. Ž.

**Druga Iskrina
poslovodna šola**

Ali se zavedamo, kako pomembno je vlaganje v znanje vodenja?

Pred nekaj dnevi je 22 Iskrinih poslovodnih delavcev zaključilo prvi del druge poslovodne šole. Namen takšnega usposabljanja, skozi katerega bo šlo približno dvesto Iskrinih delavcev, je pridobivanje poslovodnih znanj v skoncentrirani obliki. Koliko pa se bo vlaganje v znanje in sposobnosti naših poslovodnih delavcev odražalo v večji učinkovitosti celotne Iskre pa bodo pokazala prihodnja leta razvoja vseh delov Iskre pa tudi njene celote.

O Iskrini poslovodni šoli smo pred kratkim veliko pisali, ko je to usposabljanje zaključila prva skupina Iskrinih poslovodnih delavcev. To pot samo ponovimo, da je spored šole nastal v sodelovanju in ob nasvetih več deset najuglednejših strokovnjakov in poslovodnikov doma in v tujini in da je enakovredna podobnim oblikam dopolnilnega izobraževanja v dobro urejenih velikih podjetjih v svetu.

Skozi Iskrino poslovodno šolo naj bi šlo okrog dvesto njenih delavcev, v dveh dvotedenskih seminarjih. Prvi dve šoli pa sta usmerjeni tako, da bi oblikovali dokončen program poslovodne

šole, ki bi veljal za naprej. Spored terja od udeležencev povprečno dnevno dvanajst ur intenzivnega dela in traja do poznih večernih ur, teme obeh seminarjev pa naj bi prevevale temeljne usmeritve, kot so strateško vodenje organizacije, spodbujanje in vodenje sodelavcev, gospodarna uporaba materialnih zmožnosti organizacije in uporaba znanja za večjo osebno uspešnost poslovodij. Zato tudi program šole temelji na široki razgledanosti, obsežnih izkušnjah in veliki osebni zmožnosti udeležencev. V načelu se prva in druga šola ne razlikujeta, čeprav so v slednjo že vnesli nekaj novosti, kjer so upoštevali

predvsem pripombe slušateljev prve šole. Tako so premaknili težišče dela v smer bolj skupinskega praktičnega dela, s tem da slušatelji sami predelajo gradivo, ki ga dobijo dan pred naslednjim predavanjem. Manjše spremembe pa so bile pri samih predavateljih, predvsem pri tujih. Tako je to pot o izobraževanju poslovodnih delavcev v zahodni Evropi govoril g. Stuart Slatter iz London Bussines School, kjer se je dotaknil predvsem usposabljanja vodilnih delavcev v internih programih podjetij in v zunanjih institucijah kot je London Bussines School. O razvoju in napredovanju vodilnih delavcev v Siemensu

je spregovoril vodja projekta razvoja in pospeševanja napredovanja poslovodnih delavcev v Siemensu Herbert Ilgen, o izbiri poslovodnih delavcev v Indiji pa je govoril ekskluzivni direktor pri Mednarodnem centru za upravljanje podjetij v državah v razvoju V. K. Dar.

Izredno zanimivo predavanje o strateškem planiranju je imel trindvajsetletni Andrej Vizjak, ki je asistent pri znanem profesorju Wernerju Kirschu na Ludwig — Maximilians — Universtät v Münchnu. Prav tako so slušatelji s pozornostjo sledili predavanjem dveh Madžarov, podpredsedniku firme Tungsram v Budimpešti Antalu Szabu, ki je govoril o načinu delovanja svojega podjetja in usposabljanju poslovodnih delavcev pa tudi Gyorgiju Vasu predsednik budimpeške firme Taurus, ki pa je spregovoril o izkušnjah pri strukturiranju podjetja na Madžarskem.

Seveda pa med predavatelji ni manjkala vrsta znanih strokov-

jakov iz Slovenije in različnih institucij iz drugih republik.

Druga poslovodna šola je zanimiva tudi po tem, da sta bila na njej predstavljena in uporabljena dva Iskrina nova izdelka, prototipa: telefon in grafoskop. Iz tega se je tudi rodila ideja, da bi v vsaki šoli, direktorji, ki pač imajo kakšne nove izdelke, le-te na šoli prikazali in predstavili. Že na zadnji šoli pa so se dogovorili, da bodo reprezentirali nov Iskrin televizor in anteno in v hotelu Ribno, kjer šole potekajo, pripravili celoten sistem, ki bi v naslednji šoli že deloval. Tako, prva dva dela Iskrine poslovodne šole sta za nami, udeleženci se bodo spet srečali na dvotedenskem seminarju v januarju in februarju. Za zdaj lahko rečemo, da so bila predavanja nedvomno dobro pripravljena, da so do neke mere nadgradila osnovna znanja, hkrati pa nakazala tendenco razvoja managerskih znanj v svetu in glavne točke, na katere bi morali naši poslovodni delavci, kot najbolj odgovorni, v bodoče bolj

paziti v svojih delovnih okoljih. Zaključimo z besedami enega izmed udeležencev prve Iskrine poslovodne šole: »Mislim, da je organiziranje Iskrine poslovodne šole velik korak naprej, hkrati pa

je tudi zanimivo spoznanje, da ni pomembna samo investicija v nov stroj in novo tehnologijo, pač pa, da je morda še pomembnejša naložba v znanje. Tudi v bodoče bomo morali v Iskri na vseh rav-

neh veliko več vlagati v izobraževanje in usposabljanje pa ne samo v strokovno znanje pač pa tudi v znanje vodenja, upravljanja...«

VŽ

O drugi Iskrini poslovodni šoli so povedali:

Mitja Nemanič, direktor Merilne elektronike:

»Mislim, da je ta šola ena izmed najpomembnejših zadev, ki so se zgodile na področju funkcionalnega izobraževanja poslovodnih kadrov v zadnjih letih v Iskri. Program šole je dober in tudi predavatelji dokaj dobro predstavljajo stvari tako, da mislim, da bomo veliko odnesli in se tudi dosti naučili. Mislim pa, da bi ta krog usposabljanja moral zajeti čim več ljudi v Iskri.

Šola je kvalitetna tudi zaradi samih razprav, ki jih imamo udeleženci med seboj in s predavatelji in to ne samo v funkcionalno-teoretičnem smislu, pač pa tudi v praktičnem: pa naj bo to razčiščevanje mnenj okrog ciljev Iskre, ali pa konkretnih problemov, s katerimi se srečujemo pri vsakdanjem delu.

Na naše bodoče delo bo vsekakor dobro vplivala tudi ta neformalna izmenjava izkušenj, predvsem pri reševanju skupnih praktičnih nalog in mislim, da bi bilo dobrodošlo, če bi takšna srečanja seveda v skrajšani obliki tudi v bodoče ponavljali. Smo pa v šoli tudi veliko govorili o skupni strategiji, hkrati pa je bila to tudi priložnost za različne argumentacije, poglede in za usklajevanje naših različnih mnenj in pripomb.«

Niko Trošt, direktor TOZD Mali zaganjalniki v Avtoelektriki:

»Iskra je takšno managersko šolo vsekakor potrebovala, predvsem, da poslovodniki pridobijo poleg osnovnih znanj tudi funkcionalna. Nedvomno je potrebno, da znanja, ki jih že dodobra uporabla-

jo v razvitem svetu, tudi pri nas poenotimo pa ne v smislu uniformiranosti, pač pa, da v celoti, kot je Iskra, najdemo sinergijske učinke in skupno opravljamo tiste naloge in dela, ki so pomembna in koristna za celotno Iskro. Vsekakor pa bo treba tu še marsikaj doreči in definirati.

Mislim, da v sami šoli ni preveč teorije, se pa predpostavlja, da morajo udeleženci imeti neko predizobrazbo in velike izkušnje, še posebej pri specifičnih predmetih, kot so financiranje, računovodstvo itd. Izredno dobrodošle so tudi razprave, kjer naše znanje poglobljamo in sintetiziramo in vsemu navkljub moram reči, da smo v Iskri kar dokaj enotni.

In če gledamo na to šolo kot na začetek sistematičnega izobraževanja vodilnih delavcev v sestavljeni organizaciji, lahko to pobudo samo pozdravimo. Svet se nenehno uči, prav tako pa moramo tudi mi nenehno dopolnjevati naša znanja, ki v določenem času, kot vsi vemo, zastarajo.«

Marjan Trojar, direktor Zorina:

»Zamisel za organizacijo poslovodne šole je dobra, kajti poslovodni delavci nimajo možnosti, da skozi redno izobraževanje pridobijo celotno znanje, predvsem iz konkretnih analitičnih metod, potrebnih za pripravo določenih poslovodnih akcij.

Glede same šole pa bo v prihodnje potreben razvoj na področju vsebine. Začeli smo nekako s točke primerjave s tujimi poslovnimi šolami in iz njihovega pro-

grama. Nismo pa dobili ustreznih predavateljev za vse teme, ki v tem programu nastopajo. Ob začetnem enciklopedičnem pregledu poslovodnih znanj, bi morali nadaljevati ne več toliko s teorijo, pač pa z usposabljanjem in metodami, ki bi jih lahko v prihodnje neposredno uporabljali. Ker pa pri teoretični stopnji razlage in pridobivanju znanja, ni možna neposredna uporaba, moraš pri tej podaljšani enciklopedičnosti sam najti primere, da prideš do znanja, ki bi bilo v praksi konkretno uporabno. To smo opazili predvsem pri nekaterih univerzitetnih profesorjih, ki so podajali snov podobno kot na sami fakulteti, ne pa s poudarkom na neki konkretni aplikaciji. Bilo je tudi nekaj primerov, da so predavatelji pod različnim naslovom predavanja razlagali iste stvari in se zadrževali okrog splošnih organizacijskih teorij. To bo potrebno v bodoče dokaj selekcionirati.

Izrazito dobra pa so bila predavanja sodelavcev iz tujih institucij, ker so s teorijo samo dopolnjevali nek konkreten primer reševanja in ker je bilo to »resnično življenje« podprto z vsemi dobrimi in slabimi izkušnjami.

V samem programu je bilo preveč splošnega dela, morda tržno — finančno obarvanega, premalo pa tehnično-tehnoloških poglavij ali razreševanje problemov posameznih funkcij, predvsem pa pomanjkanje vprašanj organiziranosti, povečanja učinkovitosti v razvojno-raziskovalnem delu v Iskri.

V bodoče bo potrebno šolo graditi predvsem na tem, kar se na-

naša samo na Iskro, in kaj res potrebuje za svoj razvoj.

Napake, ki sem jih omenil, ne pomenijo, da se mi zdi šola nekoristna. Na vsak način jo je potrebno nadaljevati in izboljševati do takšne mere, da bodo vse strukture skozi tako šolo pridobile konkretna in profesionalna znanja.

Stane Kaukler, član KPO za program in razvoj v Elementih:

»Odločitev za organiziranje Iskrine poslovodne šole je vsekakor prava, pomembna in pravilna, kajti skozi tako izobraževanje se moramo približati tudi načinom in metodam usposabljanja, ki ga poznajo razvite dežele.

Predavanja so dobro izbrana, saj zajemajo tista področja znanja, ki managerju služijo kot orodja za vsakodnevno delo in predvsem za njegove odločitve. Moram tudi reči, da so predavanja dokaj »na ravni«, saj jih podajajo znani domači in tuji strokovnjaki. Mogoče je vseeno premalo navezave na primerih teorija — praksa, kjer bi lahko udeleženci aktivneje s

XV. jubilejni SMIC: mladi Iskre Comce o reorganizaciji sozda

Najbolj priljubljena oblika dela mladih v Iskri Commerce, tako imenovani SMIC, je bil spet v Poreču, v hotelu Delfin. Tokrat je bila njegova osrednja tema reorganizacija celotne Iskre. Srečanja se je udeležilo 65 mladih iz IC-ja, med njimi precej tudi iz Iskrinih predstavništva in trgovin v drugih republikah, kot gostje pa so prišli tudi mladi iz ostalih Iskrinih delovnih organizacij. Mladim udeležencem SMIC-a so spregovorili v. d. direktorja Iskrine interne banke Janko Japelj, pomočnik glavnega direktorja Iskre Commerce Miloš Resnik, sekretar DPO SOZD Iskra Miloš Pavlica in vodja sindikata v IC-ju Jani Šavs.

Potem ko je bilo lansko tradicionalno Srečanje mladih Iskre Commerce v Bohinju, v tamkajšnjem mladinskem domu, je bil jubilejni, petnajsti SMIC spet v Poreču. Po petkovem spoznavnem večeru, je bila sobota, 22. oktobra povsem delavno obarvana. Mladim je najprej spregovoril v. d. direktorja Interne banke Janko Japelj. Dotaknil se je predvsem poslovanja celotne sestavljene organizacije, poslovanja posameznih delovnih organizacij, zatem dinarskega in deviznega poslovanja Iskre ter seveda poslo-

vanja Interne banke.

Glavna tema srečanja je bila reorganizacija Iskre, o njej pa je mladim spregovoril pomočnik glavnega direktorja IC-ja Miloš Resnik. Se pred tem jih je uvodoma seznanil s poslovanjem Iskre Commerce v prvih letošnjih devetih mesecih ter dal pri tem največji poudarek Iskrini izvozi naravnosti. Iskra je v prvih treh četrtletjih izvozila za 209 milijonov dolarjev, kar je 63% letnega plana, je pa to za 2% več kot v enakem obdobju lani. Konvertibilnega izvoza je bilo za 165 milijonov,

klirinškega pa za 44 milijonov dolarjev. Mladi so tudi zvedeli, da se je precej spremenila tudi struktura izvoza, in to na račun povečanega kooperacijskega izvoza.

Direktor Resnik se je dotaknil tudi problematike planiranja, izterjav, zlasti znotraj Iskre, med drugim pa tudi zaposlovanja, »ko je Iskra Commerce ena redkih Iskrinih delovnih organizacij, ki je v zadnjih treh letih zmanjševala število zaposlenih«.

V zvezi z reorganizacijo Iskre, je Miloš Resnik spregovoril o osnovi

poslovne organiziranosti, o ciljih oz. usmeritvah, oblikovanju samostojnih samoupravnih subjektov, tudi o nujnosti večje tržne usmeritve Iskre, »saj prevladuje zdaj še vedno proizvodna filozofija«, dotaknil se je tudi decentraliziranja nekaterih funkcij v Iskri, seveda pa je obširno govoril tudi o predvideni vlogi Iskre Commerce v prihodnje.

Predsednik sindikata v Iskri Commerce Jani Šavs je v nadaljevanju dopoldanskega dela predstavil mladim udeležencem delo sindikata. Menil je, da sindikat, takšen kot je danes, nima nobene moči, precej tudi za to, ker ni motiviran, in ga bo potrebno tako kot marsikaj drugega reorganizirati. Jani Šavs je spregovoril tudi o kadrovske problematiki in v zvezi z njo o tehnoloških presežkih in prešolanju kadrov, dalj časa pa se je zadržal tudi pri osebnih dohodkih in možnostih varčevanja Iskrašev v lastni, Interni banki.

Omenjenim trem temam je sledila bogata razprava, bogata tudi zaradi izredno zanimivih vprašanj, ki sta jih gostom zastavljala predvsem nekdanja predsednica mladih v IC-ju in zdaj podpredsednica Irena Končina in Andrej Ažman.

Prvo vprašanje se je nanašalo na zaposlovanje študentov. Miloš Resnik je v zvezi s tem poudaril, da je IC doslej zaposlila še vse svoje študente, res pa je, da je letos začela zmanjševati število študentov. »Nedvomno bomo študente zaposlovali tudi v prihodnje, marsikaj pa bo odvisno od njih samih, tudi od tega, kako se bodo v pripravniki dobi obnašali,« je poudaril direktor Resnik. V zvezi s pre-

sežki delavcev je izrazil upanje, da do odpuščanja ne bo prišlo in da bo Iskra Commerce ta problem reševala zgolj z naravno fluktuacijo.

Kot že rečeno, se je Srečanja mladih IC udeležil tudi sekretar družbeno političnih organizacij SOZD Iskra Miloš Pavlica. Tudi on je pri vprašanju o prevelikem številu delavcev v nekaterih Iskrinih delovnih organizacijah poudaril, da se bomo v Iskri zavzemali za t.i. naravno fluktuacijo, torej za najmanj boleče posege. Opozoril je tudi na sklep Iskrinega sindikata, da bo Iskra svoje delavce ščitila. »V Iskri se še ni zgodilo,« je poudaril, »da bi odpustili katerega koli delavca, res pa je, da se je število Iskrašev

zmanjšalo za skoraj 1000, to pa na račun naravne fluktuacije — odhodov in upokojitev.«

Udeleženci SMIC-a so se seznanili tudi s fluktuacijo kadrov v Iskri, ko nas zapuščajo nekateri strokovnjaki, zaposlujejo pa mlajše visoko izobražene kadre.

V nadaljevanju je Miloš Pavlica predstavil mladim šest Iskrinih strateških točk, dalj časa pa se je zadržal tudi pri delu Iskrinih družbeno političnih organizacij.

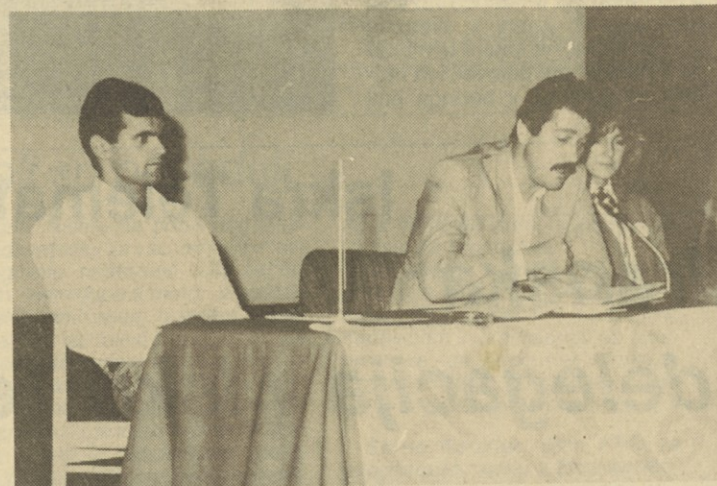
Na vprašanje o problematiki nagrajevanja v Iskri je tov. Pavlica opozoril, da smo v Iskri v preteklih 15. letih ogromno govorili o tem vprašanju, naredili pa najmanj...

V nadaljevanju razprave je Miloš

Resnik spregovoril tudi o nagrajevanju v Iskri Commerce, Janko Japelj pa je predstavil možnosti varčevanja Iskrašev v Interni banki. Miloš Pavlica je mladim odgovoril tudi na vprašanje o možnostih skrajšanja delovne dobe, kar jih je zanimalo predvsem zaradi sproščanja delovnih mest.

Sobotno popoldne so mladi udeleženci SMIC izkoristili za seznanjanje s turistično ponudbo Mladega turista, obiskal jih je Janez Komelj iz te turistične organizacije, v nedeljo pa so mladi ocenili seminar in sprejeli okvirne naloge za delo mladinske organizacije v Prihodnje.

Lado Drobež

Ob zaključku srečanja smo zaprosili najbolj aktivne mladince za oceno SMIC. Tole so nam povedali:

Zlato Turkovič — predsednik mladinske organizacije IC:

Srečanje mladih v Poreču bi po mojem mnenju na splošno ocenil kot uspešno. Pri tej okvirni oceni pa kaže le iskati pozitivne in negativne strani, tako v smislu delovnega dela kot organizacije seminarja. Menim, da oblika dela, ki je temeljila na predavanjih, ne gre več v korak s časom ter sodobnimi trendi v mišljenju mladih. Dokaz za to je določena zadržanost večjega števila mladincev na samih predavanjih. To pomeni, da kaže obliko klasičnih predavanj spremeniti v diskusije ob okroglih mizah, kjer ob izražanju različnih stališč ter mnenj, ki pa so tudi bolj sproščena in neposredna, pridejo na dan bolj oprijemljive rešitve oziroma zaključki, čeprav je število udeležencev tedaj praviloma manjše. Ugotoviti pa je bilo, da bi bilo glede na zanimanje smiselno organizirati športnozabav-

na tekmovanja, kjer bi najbrž lahko pričakovali bolj množično udeležbo. Na splošno bi seminar upošteval različne interese mladih in bi na eni strani v obliki okroglih miz zadovoljil želje tistih mladincev, ki jih zanimajo družbeno ekonomske teme in na drugi strani v organizirani obliki omogočal skozi športna srečanja odražanje mladostne sproščenosti. Seveda je to le okvirna predstava o bodočih organizacijah tovrstnih seminarjev o čemer bomo na mladinskih sestankih še razpravljali.

Družabni del srečanja je bil priložnost spoznavanja z mladinci iz drugih delov Jugoslavije ter mladinci iz drugih delovnih organizacij Iskre. Vse to krepi zaupanje med ljudmi ter združuje mlade iz Iskre, ne glede na to iz katerega dela Jugoslavije so ter ne glede na delovno področje, ki ga posamezni mladi človek opravlja. Takšno sreča-

nje je manifestacija mladostnega razpoloženja, zaupanja v ljudi, želje po prijateljstvu ter optimizma v jutrišnji dan. Moramo se vprašati ali mladi želijo takšna srečanja ter kakšna naj bodo ta srečanja in pri tem upoštevati različnost v interesih; kljub vsemu pa lahko vedno ugotovimo, da mlade družijo sprostost, želja po medsebojnem spoznavanju in lepši prihodnosti.

Irena Končina — podpredsednica mladih IC:

Mladi smo si bili na srečanju, predvsem ob razpravljanju o mladinskih problemih, enotni, da je Poreč v dosedanjih oblikah, ki obstaja že 15 let, že preživel oz. ni več interesanten.

Osebo menim, prav tako ostali mladinci, da bi z dnevnega reda srečanja črtali politiko, s katero smo že tako ali tako vsak dan obremenjeni, in bi le-to nadomestili s športnimi tekmovanji, kulturnimi

in družabnimi srečanji in prireditvami — skratka, mladinci bi se na tem srečanju sprostili in spoznali v prijetnem, politično neobarvanem okolju.

Po potrebi bi organizirali pol-dnevno okroglo mizo s takrat aktualnim političnim gostom, udeležba pa je bila prostovoljna. Sedanji poruški politični del pa bi izvedli v Ljubljani v stolpnici na Trgu revolucije.

Mislim, da bi ta oblika bolj pritegnila mladince in jih številčno skozi tako srečanje tudi okrepila.

Dokaz, da je to srečanje v tej obliki res že preživelo, je vsako leto manjša udeležba na predavanjih, kar vsako leto postavimo pod isti skupni imenovalec — nezainteresiranost. Prav zato pa se moramo potruditi, da bomo mladince zainteresirali na kar najbolj privlačen in zanimiv način za povečanje udeležbe.

Kljub navedni kritiki pa smo vseeno preživeli lep mladinski vikend in se bomo v bodoče potrudili, da bomo še številnejši in s tem tudi bolj delavni.

Marija Klinar — sekretar mladih SOZD Iskra:

Mladi bi morali stremeti za tem, da bi se take oblike izobraževanja počasi ukinile. Menim, da bi bila zadostna oblika iz

Slovensko društvo Informatika je pred kratkim ustanovilo svoj Forum informationis, ki naj bi na prostovoljnem temelju zbiral okrog sebe ne samo tako imenovane »izdelovalce« modernih informacijskih sredstev in njenih uporabnikov, temveč tudi preostale zainteresirane udeležence, povezano z informatiko, to je sociologe, ekonomiste, filozofe, skratka ljudi iz vseh panog znanosti, ki jih informatika tako, ali drugače zanima z različnih aspektov. V tem smislu Forum informationis služi kot nekakšna tribuna vseh zainteresiranih. In tako se je Forum zbral v četrtek, 27. oktobra, v prostorih Iskrine poslovne stolpnice, da bi poslušal predavanje dipl. ekon. Jožeta Vebra o Zamisli kibernetizacije organizacij. Predavatelja je v imenu Foruma predstavil prof. dr. Anton P. Železnikar, mi pa predavanje Jožeta Vebra objavljamo z namenom, da bi seznanili z njim čim širši krog zainteresiranih, ker se je, žal, samega foruma udeležilo le pičlo število udeležencev.

Zamisel kibernetizacije organizacij

Dialektika omogoča kibernetizacijo

V tem članku poskušam v splošnih obrisih prikazati svojo zamisel o kibernetizaciji ali udejanjanju samousmerjanja organizacij.

Na idejo o možnosti kibernetizacije sem prišel pred več kot dvajsetimi leti, ko sem pri pripravi predavanja o ekonomiki podjetja uredil pojme podjetja v njihov sistem. Učinkovitost pri predavanju se mi je zato zelo povečala in pomislil sem, da bi z računalnikom s pomočjo ustreznega sistema pojmov lahko posnemali človeško mišljenje.

Takrat sem si postavil za cilj, da podrobneje uredim in razčlenim pojme podjetja, oz. poslovnega sistema. Pri tem proučevanju sem ugotovil, da pojme poslovnega sistema določajo njim nadrejeni pojmi kibernetike ali vede o upravljanju sistemov in da kibernetike pojme določajo njim nadrejeni pojmi dialektike ali vede o najsplošnejših zakonitostih dejanskosti, vključno s človeškim mišljenjem.

Najsplošnejše zakonitosti dejanskosti so hkrati najsplošnejši pojmi ali (dialektične) kategorije. S pomočjo kategorij pa mislimo in izgrajujemo, oz. strnjujemo znanje.

Pomembna je predvsem kategorija nasprotje z njeno podkategorijo polarnost, ki je hkrati tudi pomembna samostojna kategorija. Že pred 2500 leti je Heraklit trdil, da se vse giblje v nasprotjih, Hegel, Marx, Engels in Lenin pa so spoznali, da je polarnost ali enotnost in boj nasprotij ter

njihovo prehajanje enih v druge, kadar so pretirana do skrajnosti, bistvena najsplošnejša zakonitost.

Kategorija, oz. načelo polarnosti služi kot najpomembnejši metodološki usmerjevalec in urejevalec v procesu mišljenja, spoznavanja, oz. upravljanja. Načelo polarnosti povezuje druga dialektična načela, kot so npr.: splošnost, razčlenjenost, urejenost, izpo-

polnjenost, določenost. Na podlagi globljega dojetja medsebojne povezanosti dialektičnih načel in njihove povezanosti z drugimi kategorijami lahko ugotovimo, da bi lahko z računalnikom obravnavali modele iz kategorij in drugih pojmov.

Uporaba dialektike naj bi končno tudi omogočila, da bi z računalnikom s pomočjo pojmovnih

Jože Veber

modelov upravljali posamezne organizacije.

Sistem pojmov kot model in metoda kibernetizacije

Na podlagi proučevanja in urejevanja pojmov poslovnega sistema, kibernetičnih pojmov in kategorij sem sestavil sistem, oz. piramido pojmov (shema) s tremi plastmi:

- sistem kategorij (tabela)
- modelom kibernetičnega ali samoupravljalnega sistema in
- modelom poslovnega sistema, kot primera za model posamezne vrste organizacije.

Kategorije so urejene v sistem kategorij po polarnosti, splošnosti in posameznih drugih kategorijah. Sistem kategorij je strnjeno splošno vsebinsko in metodološko znanje, vsesplošen model posameznega pojava, mišljenja in posamezne kategorije ter vsesplošna raziskovalna metoda.

Model kibernetičnega sistema je splošen model človeka in njegovih organizacij. Njegovi pojmi so urejeni s pomočjo sistema kategorij. Sestavljajo ga predvsem izvajalni in upravljalni sistem, njune funkcije, njune sestavine, faze funkcij in eksistenčne ali življenjske funkcije. Splošne raziskovalne principe, kot so npr.: splošnost — posebnost, istovetnost — različnost, celotnost — delnost in splošne raziskovalne metode, kot so npr.: induciranje — deduciranje, istovetenje — razlikovanje, sintetiziranje — analiziranje, ki so sestavine upravljal-

nega sistema kibernetičnega sistema, neposredno določa sistem kategorij.

Model poslovnega sistema, kot primer močela posamezne vrste organizacije, je izpeljan iz modela kibernetičnega sistema, zato ima tudi podobno zgradbo kot ta model. Model poslovnega sistema sestavljajo predvsem izvajalni in upravljalni sistem, njune funkcije, sestavine funkcij in njihove razčlenitve, faze funkcij in eksistenčne, oz. življenjske funkcije. Informacijski sistem poslovnega sistema pa je izveden iz upravljalne funkcije informiranja, vključno z evidenco. Navedene poslovne razčlenitve se razčlenjujejo tudi med seboj.

V prikazani piramidi pojmov, sestavljeni iz kategorij, kibernetičnih pojmov in pojmov poslovnega sistema, oz. pojmov posamezne vrste organizacije, teče od njenega dna do njenega vrha proces spoznavanja splošnega znanja, v nasprotni smeri pa proces uporabe splošnega znanja pri reševanju posameznih problemov, oz. upravljanju.

S pomočjo zasnovanega sistema pojmov naj bi razčlenjevali, urejevali in povezovali splošno znanje ter znanje o posamezni vrsti organizacije in potrebne posebne informacije do tiste stopnje, da bi bili odprti problemi rešeni.

Obravnavani sistem pojmov je splošen model in splošna

raziskovalna metoda za upravljanje in kibernetizacijo posamezne organizacije.

Sistem pojmov urejuje in strnjuje vsebinsko in metodološko znanje o posamezni vrsti organizacije, skrajšuje proces reševanja problemov, oz. upravljanja in omogoča izpopolnjeno uporabo standardnih rešitev.

Kategorijam in drugim pojmom v sistemu pojmov bi bilo treba prirediti količine, da bi jih lahko obravnaval računalnik. Količine bi tem pojmom priredili glede na njihovo mesto v sistemu pojmov ter po običajnih načinih merjenja, vrednotenja in ocenjevanja.

S sistemom pojmov bi bilo treba urediti in izpopolniti tudi

pojme pomembnejših zadevnih ved, kot so npr.: matematika, kibernetika, lingvistika, psihologija, pedagogika, ekonomija in politologija.

Vidiki uresničitve zamisli kibernetizacije organizacij

Uresničitev obravnavane zamisli je povezana predvsem z vprašanji: izvirnosti samousmerjanja, pogojev razumevanja, dokazanih razlogov, preverjanja in preizkusa ter področij uporabe.

Izvirnost samousmerjanja naj bi omogočilo izpopolnjevanje sistema kategorij in sistema pojmov na podlagi dejstva, da sta to odprta in neomejeno razvijajoča se sistema.

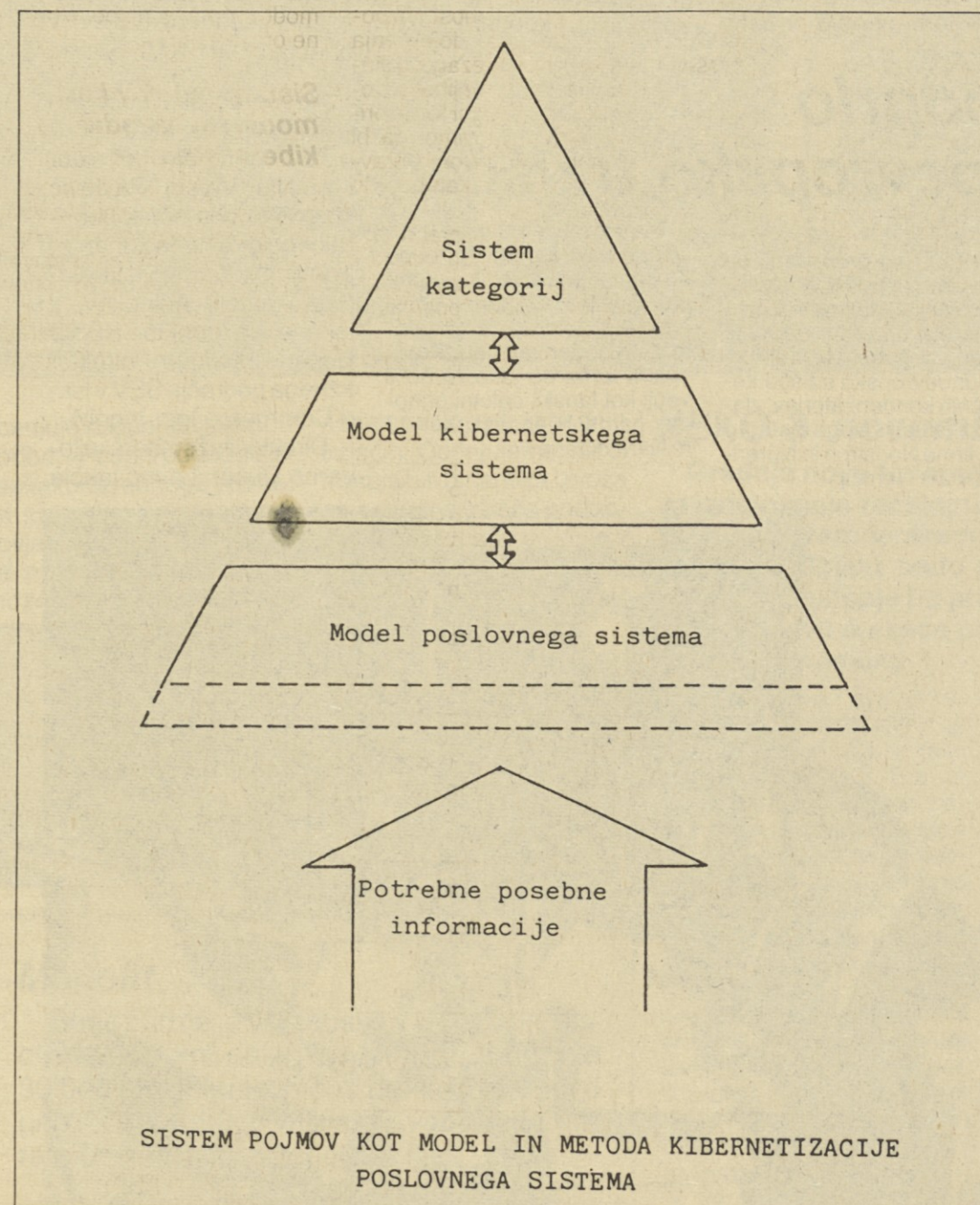
Pogoji za razumevanje zamisli kibernetizacije so: uvid v sistem kategorij, uporaba izpopolnjenih kategorij na podlagi spoznanja njihovih medsebojnih zvez in upoštevanje dialektičnih načel: polarnosti, splošnosti, urejenosti idr.

Za zamisel kibernetizacije veljajo tri bistvena sodila za preverjanje resničnosti posamezne znanstvene zamisli in sicer: dednost, enotnost in skopost. Prikazana zamisel temelji na izpopolnjevanju dialektike na podlagi urejanja njenih kategorij v njihov sistem. S pomočjo sistema kategorij so urejeni zadevni pojmi v enoten sistem pojmov. Značilnost sistema pojmov pa je zaradi njegove splošnosti in strnjivosti tudi njegova skopost.

Zamisel kibernetizacije sem preverjal več let. Kritično jo je pregledalo več znanstvenikov in drugih strokovnjakov z vidika pomembnejših ved, na katere posega. Njihove pripombe sem upošteval pri nadaljnjem izpopolnjevanju te zamisli. Posamezne strani uporabe sestavljenega modela in metode sem tudi preizkusil.

Prikazana zamisel naj bi prispevala k izboljšanju upravljanja, raziskovanja in izobraževanja v gospodarskih in drugih organizacijah ter povečala možnosti za njihovo kibernetizacijo.

Drugi avtorjevi članki so objavljeni v reviji Organizacija in kadri, Kranj, št. 2, 3, 5, 6, 8/1974, 1, 3, 9/1975, 4/1976, 1-2/1985, 7-8/1987 in 5-6/1988.

Kooperacijska pogodba vredna 84 milijonov dolarjev

Žužemberška tovarna keramičnih kondenzatorjev in Iskra Commerce sta podpisala kooperacijsko pogodbo z belorusko firmo Monolit iz Vitebska. Skupna vrednost menjave bo znašala 84 milijonov dolarjev.

Izredno uspešno sodelovanje med KEKO-m in sovjetskim Monolitom v minulih desetih letih je te dni s podpisom kooperacijske pogodbe doseglo enega svojih vrhuncev. Vrednost pogodbe je 84 milijonov dolarjev, po 42 milijonov v vsako smer, pri čemer bodo žužemberški Iskraši dobavljali sovjetskemu partnerju večslojne keramične

kondenzatorje do čipa, ta jih bo nato še finaliziral, v zameno pa bo dobavljal repromaterial za proizvodnjo keramičnih kondenzatorjev in paladij. KEKO je doslej repromaterial kupoval na zahodu, v prihodnje pa se bo tako bolj preusmeril na dobave iz Sovjetske zveze.

Začetki sodelovanja z Monolitom segajo v leto

1978. Pomembnejši mejnik v teh odnosih je bilo leto 1984, ko so podpisali pogodbo o prodaji naprav za proizvodnjo keramičnih kondenzatorjev, ki jih izdelujejo v Žužemberku. KEKO je doslej izvozil v Vitebsk že za 7,5 milijonov dolarjev teh naprav, podpisanih pogodb pa ima še za 4,5 milijona dolarjev.

Hkrati s kooperacijsko

pogodbo so podpisali tudi pogodbo o razvojno-tehničnem sodelovanju. Gre za skupen razvoj keramičnih kondenzatorjev in metalizacijskih materialov, za razvoj tehnologije in opreme ter novih proizvodov. Začrtali so tudi osnovna izhodišča za sodelovanje na področju proizvodnje opreme za izdelovanje keramičnih kondenzatorjev v obdobju 1991—1995.

KEKO se je odprlo tudi zahodnoevropsko tržišče

Medtem ko je skoraj povsem razpadlo že tako skromno jugoslovansko tržišče keramičnih kondenzatorjev, pa se žužemberški Iskri po uspehih v deželah SEV odpirajo velike možnosti tudi v zahodni Evropi. Največji problem v KEKO je trenutno realizacija naročil. Nekoliko so ga omilili s tem, da so v oktobru delali vse sobote, verjetno pa se bodo morali za to odločiti tudi v novembru.

milijona dolarjev.

V KEKO so prepričani, da bo izvozno uspešno tudi zadnje četrletje. Optimizem gradijo na tem, da se jim je začelo v zadnjem času odpirati tudi zahodnoevropsko tržišče keramičnih kondenzatorjev, zlasti po zaslugi novega distributerja, firme Noristron in Nürnberja v ZR Nemčiji.

Direktor žužemberške Iskre Dušan Lavrič meni, da bodo do konca leta izvozili skupno za 3,5 milijona dolarjev opreme in za poldrugi milijon dolarjev kondenzatorjev. Predvideni izvoz bo tako za 80% večji kot lanski, celotni prihodek pa naj bi znašal okoli 23 milijard dinarjev.

Dr

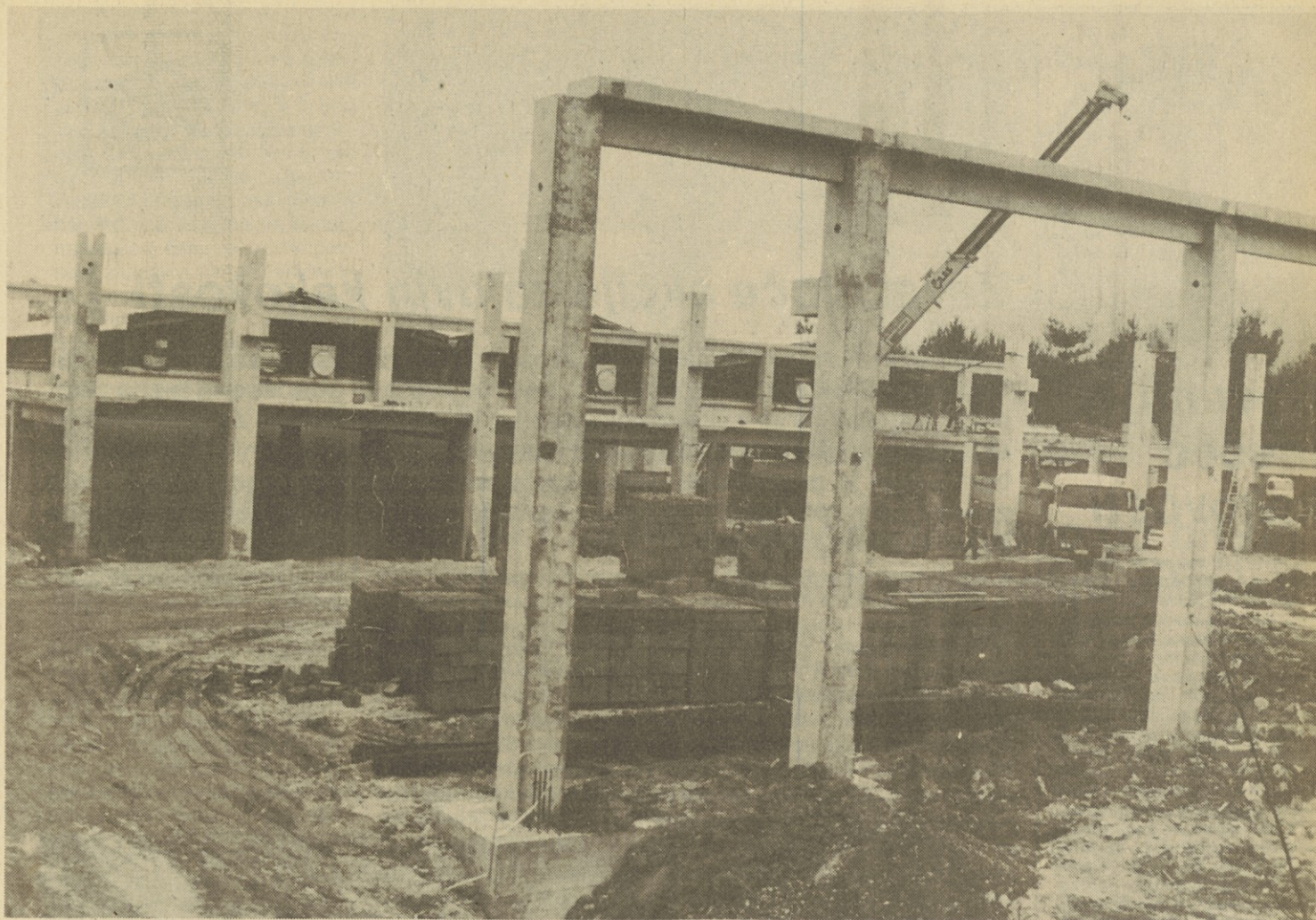
Kooperacijsko pogodbo sta s sovjetske strani podpisala generalni direktor Monolita Valerij Pavlovič Negrej in pomočnik generalnega direktorja zunanjetrgovinske firme Elektrotorg Anatolij Adinokov, z Iskrine pa direktor KEKO Dušan Lavrič in direktor tržnega področja SEV v Iskri Commerce Igor Ingolič.

Direktor žužemberške tovarne Dušan Lavrič takole

Tovarna keramičnih kondenzatorjev iz Žužemberka je v prvih devetih mesecih letos dosegla za skoraj 13,5 milijarde dinarjev celotnega prihodka. Za sklade jim je ostalo približno 750 milijonov, tolikšno akumulacijo pa jim je uspelo doseči predvsem na račun izvoza opreme za proizvodnjo keramičnih kondenzatorjev.

Najbolj spodbuden v devetih mesecih je bil vsekakor izvoz: na tuje so prodali za 4 milijone dolarjev, kar je v primerjavi z 800.000 dolarji izvoza v enakem obdobju lani vsekakor velikanski dosežek. Od januarja do konca septembra letos so uvozili za 1,2

ocenjuje kooperacijsko pogodbo: »Podpis pogodbe je vsekakor izrednega pomena za našo prisotnost na sovjetskem tržišču, hkrati pa nam odpira tudi večje možnosti za bolj konkuren-

nčen nastop na zahodnih tržiščih. Ocenjujemo, da bi morala biti dinamika izvoza na zahodna tržišča podobna dinamiki naše prodaje v deželah SEV«.

LD

KEKO 3 novembra pod streho

Gradnja nove tovarne za proizvodnjo opreme za izdelovanje večslojnih keramičnih kondenzatorjev v žužemberškem KEKO se nadaljuje brez zastojev. Objekt bodo pokrili že ta mesec, tovarniško poslopje bo predvidoma gotovo konec januarja, dva meseca pozneje pa bodo tovarno že izročili namenu.

Žužemberška Tovarna keramičnih kondenzatorjev je zdaj sredi naložbe v tako imenovani KEKO 3. Gre za skoraj povsem izvozno naravnano investicijo, saj bodo v novi tovarni izdelovali predvsem opremo za proizvodnjo keramičnih kondenzatorjev, večino te opreme pa ta Iskra, ki deluje v okviru DO Elementi, tudi izvozi.

V novem objektu bo dobila prostore Ročna strojna delavnica, ki izdeluje te naprave. V zadnjih dobrih dveh letih je delavnica — morda nekoliko preskromno ime za tolikšnega izvoznika — prodala na tuje za 6 milijonov dolarjev

strojne opreme, prav za toliko pa imajo že sklenjenih pogodb. Menijo, da bodo lahko v prihodnje, v že novih prostorih, izdelali vsako leto za izvoz med štirimi in petimi milijoni dolarjev naprav za tuja tržišča.

Ročna strojna delavnica bo z novim objektom pridobila 2000 kvadratnih metrov površin. Celotna investicija bo veljala 8 milijard dinarjev, več kot polovico tega denarja pa bo KEKO porabil na nakup opreme, predvsem razvojne in kontrolne. Izvajalec del je GP Pionir.

Dr

Monolit

Sedež firme je v Vitebsku v Belorusiji, približno 250 km daleč od Minska. V firmi je 30.000 zaposlenih, njena proizvodnja pa je približno poldrugo milijardo večslojnih keramičnih kondenzatorjev na leto.

November mesec kakovosti

»Obvladati kakovost pomeni misliti na prihodnost. V Iskri Avtoelektriki Nova Gorica zagotavljamo kakovost. Vsaka veriga je tako močna, kot je trden njen najslabši člen. Za zagotavljanje kakovosti je nujno nenehno dopolnilno izobraževanje in usposabljanje. To je le nekaj izpisov iz plakatov, ki krasijo delovne, proizvodne in pisarniške prostore novogoriške Iskre Avtoelektrike — vse v cilju zagotavljanja kakovosti.

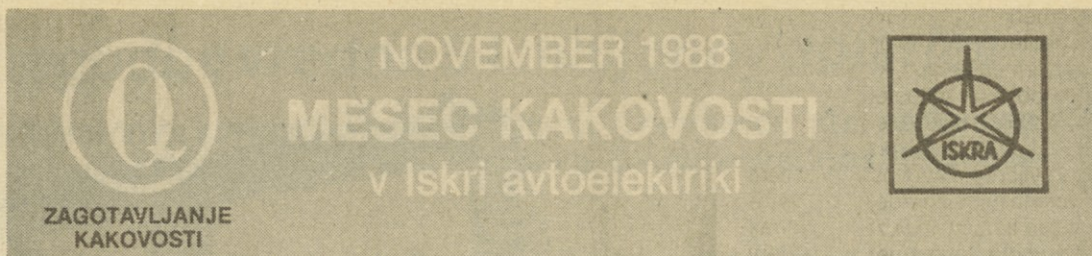
Te dni pa so se omenjenim plakatom »pridružili« še novi, ki proglašajo po sklepu delavskega sveta delovne organizacije november za mesec kakovosti, hkrati pa vabijo vse zaposlene na nagradni natečaj za koristne predloge za izboljšanje kakovosti.

Vse zaposlene posebej motivirajo z vprašanji, kako izboljšati kakovost in zanesljivost delov, podsestavov in izdelkov? Kako izboljšati tehnološke procese? Kako zmanjšati stroške na liniji, oz. operaciji? Kako izboljšati materialno poslovanje in transport? Kako obvladati ostale probleme kakovosti?

Izziv, ki vsekakor zasluži pozornost tudi zato, ker bodo predlogi izredno dobro nagrajeni. Delavec, ki bo prijavil zelo koristen predlog, bo nagrajen s tridesetimi stariji milijoni, koristen predlog pa bo veljal pet starih milijonov. Posebna komisija bo predloge, ki bodo posredovani v mesecu, ki je proglašen za mesec kakovosti, ovrednotila kot zelo koristne, koristne in trenutno neaktualne.

Seveda se lahko zgodi, da bodo posamezni delavci poslali tudi predloge s tako vsebino, ki bi jo bilo potrebno obravnavati tudi v skladu s pravilnikom o spodbujanju in vrednotenju ustvarjalnega dela. Taki predlogi bodo seveda tudi obravnavani in nagrajeni še posebej. Zaposleni v Iskri Avtoelektriki: tudi na ta način prispevajte k zagotavljanju kakovosti vseh izdelkov.

M. R.

Zavezujoče akcije za dvig kakovosti

Že večkrat smo poročali, da je letošnje leto razglašeno za leto kakovosti v novogoriški Iskri Avtoelektriki, zato tečejo tudi pospešeno razne akcije za zagotavljanje kakovosti. Posebej imenovan odbor za izgrajevanje sistema celovitega zagotavljanja kakovosti, ki ga vodi glavni direktor Robert Žerjal je posredoval delavskemu svetu delovne organizacije vrsto zavezujočih aktivnosti za pospeševanje uveljavitve sistema celovitega zagotavljanja kakovosti.

Ena izmed pomembnih nalog je bila že realizirana (o njej smo na kratko poročali v prejšnji številki našega glasila), gre pa za predstavitev vsebine Priročnika za zagotavljanje kakovosti za stalne prejemnike priročnika, direktorje TOZD in vodje področij, oz. služb.

Druga naloga, ki mora biti realizirana do konca tega meseca, se nanaša na direktorje in vodje področij, oz. služb, ki morajo pripraviti konkretne pismene programe dela področij, oz. služb na osnovi nalog, ki izhajajo iz priročnika za zagotavljanje kakovosti ter usposobijo sodelavce za izvajanje nalog v skladu s standardi kakovosti.

Tretja naloga je izobraževanje. Področje kakovosti mora v sodelovanju s splošno-kadrovskim področjem pripraviti letni program izobraževanja zaposlenih s področja zagotavljanja kakovosti in sicer najprej za vodje linij, predelavce in kontrolorje.

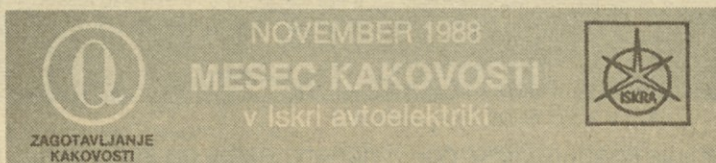
Četrta naloga se nanaša na službe kakovosti po TOZD, ki morajo pripraviti letni plan nalog za dvig kakovosti na posameznih izdelkih, podsestavih, linijah, oz. operacijah po načelu »problem za problemom«. Peta naloga slo-

ni na področju kakovosti, ki mora v sodelovanju z vodstvom delovne organizacije pripraviti letni plan presoj kakovosti (AUDIT) sistemov, postopkov in izdelkov.

In v šesti nalogi mora področje kakovosti v sodelovanju z vodstvom delovne organizacije oblikovati vsebino poročil o stroških za zagotavljanje kakovosti ter o izmetu in reklamacijah za naj-

manj trimesečno obravnavo v vodstvu delovne organizacije in na kolegiju direktorjev.

Mogoče se bo kdo vprašal, zakaj namenjamo tak poudarek tej temi, torej zagotavljanju kakovosti v Iskri Avtoelektriki in si odgovoril, saj je dovolj, da smo leto proglasili za leto kakovosti. Vendar ni tako! Vsi se moramo zavedati, da je to dober začetni korak

NAGRADNI NATEČAJ

ZA KORISTNE PREDLOGE ZA IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI

- Kako izboljšati kakovost in zanesljivost naših delov, podsestavov in izdelkov
- Kako izboljšati tehnološke procese
- Kako zmanjšati stroške na liniji oziroma na operaciji
- Kako izboljšati materialno poslovanje in interni transport
- Kako obvladati ostale probleme kakovosti

PREDLOGE POSLATI:

- Delavci proizvodnih tozd — svojemu vodji službe preverjanja kakovosti
- Delavci tozd kom, des, inst in dsss — vodji področja kakovosti

NA PREDLOG IZPISATI:

- Priimek, ime in osebno številko
- Tozd in oddelek, kjer je delavec zaposlen
- Problem, ki ga obravnava predlog
- Vsebina predloga

PREDLOGI BODO OVREDNOTENI NA

- Zelo koristne
- Koristne
- Trenutno neaktualne

ENKRATNE NAGRADE:

- Zelo koristni predlogi 300.000 din
- Koristni predlogi 50.000 din

Obravnavani bodo predlogi, ki bodo dostavljeni v mesecu novembru 1988

Kreativne predloge pošljite še referentu za množično inventivno dejavnost po postopku, ki ga obravnava pravilnik o spodbujanju in vrednotenju ustvarjalnega dela, kjer bodo obravnavani tudi s tega vidika

Tudi na ta način prispevajte k zagotavljanju kakovosti naših izdelkov!

v smeri dviga kakovosti, da je to potrditev pozitivne ocene francoske firme Renault, ki je ob zadnjem obisku v Avtoelektriki uvrstila ta 3700 članski kolektiv v razred »B«, kar pomeni sposobnost zagotavljanja kakovosti in s tem plasma njihovih izdelkov na francoska tržišča. In ta začetni korak naj vodi v tako smer, da bodo v najkrajšem času vsi izdelki povsem zanesljivi, kar pomeni, da bi jih kupci vgradili brez njihove predhodne kontrole direktno na vozila. Do tega trenutka je resda še daleč, po drugi strani pa je tako blizu, k čemur vse se nagibajo tudi zavezujoče akcije, sprožene v letu kakovosti.

M. R.

Brez spominskega posnetka seveda ne gre

Iskra AET Tolmin Drugačno slovo od bivših sodelavcev tolminske Iskre

Doslej ni bilo v navadi, da bi se TOZD kaj več kot skromno poslovila od svojih delavcev, ko so le-ti odšli v zasluženi pokoj. Poslovili so se v ožjem krogu sodelavcev in bili deležni stiska roke nadrejenih. Spominska darila niso izostala. Ob taki priložnosti se izkažejo sodelavci in OOS TOZD. Vse to se izpove protokularno, čas za to je običajno strogo odmerjen kot se za slovo spodobi. Ob vsem tem je potreben pomislek, kajti nemalo je tistih, ki jih ob takšnem slovesu stisne tudi pri srcu ko se prvič resno zavedo, da se bliža čas upokojitve. To nastaja v času, ko se delavec zave tretjega življenjskega obdobja in postane do teh pojavov še posebej tenkočuten in ranljiv. So med nami gotovo tudi takšni, ki komaj čakajo, da bi zaradi preutrujenosti ali načetega zdravja pa tudi zaradi nezadovoljstva pri delu ali odnosov v TOZD odšli v pokoj. Nekaj je gotovo tudi takih, ki bi najrajši odnesli del tovarne s seboj in še naprej živeli z njo, za svoje delo in končno tudi za svoj kolektiv.

Ljudje smo si različni, vendar vsi visoko cenimo, če so drugi pozorni do nas. Prav posebej to velja tistim upokojencem, ki so svoj delež dela in mladost prepustili drugim, ki sedaj delajo v TOZD in uživajo njihove sadove. Ker se odgovorni zavedamo vsega navedenega in želimo postaviti človeka v ospredje, smo se odločili za prenovno poslovilnega trenutka z upokojenci, da bi le-ta dlje ostal v lepem spominu. Z odobravanjem so naš predlog podprli tudi delavci, ki se odpravljajo v pokoj takoj po izteku tega leta. Nič posebnega bi kdo rekel — enodenveni izlet. Pa ni tako. Bilo je mnogo več, izkazana je bila pozornost in izpolnjena obljuba.

Odpeljali smo se na sobotni izlet kot velika družina. v jutranjih urah smo obiskali gorsko vasico Rut in tamkajšnji obrat AET. Presenečeni nad redom in čistočo smo prisluhnili tudi besedam tov. Brovča, ki pove, da so reda vajeni vsi zaposleni tudi doma, da je to odlika vseh vaščanov, da se jim za disciplino in delavnost ni potrebno posebej truditi. Ogled je bil opravljen tudi v MIP, sušilnici »želodcev« in po-

skusnega sušenja pršutov na visokogorskem zraku. Po obilnem zajtrku s pokušino pristnega rutarskega želodca smo se spustili v dolino. Pot nas je vodila prek Soriške planine, kjer smo si ob lepem jutranjem sprehodu ogledali mirujoče smučarske naprave. Bohinj nas je pričakal v soncu in tu so nastale nepozabne fotografije. Naš nadvse priljubljeni Stojan — vodja kuhinje, je bil to pot vsestranski. Vozil je naš mali avtobus na Bled, od tam pa v vrata pod Triglav. V svoji kuharski opravi je zamesil kar najbolje zna. Naš prostor za piknik je bil v trenutku poln prijetnih vonjav po pečenih dobrotah. Še preden smo se uspeli doobra orientirati po obzorju visokih vršacev je postregel našo pisano družino. Lahkih nog smo se v trenutku zbrali in posedli v krogu. Nihče se ni počutil star, obratno, mladostno razposajen. V zadovoljstvu je bilo večkrat izraženo, da je le podjetje našlo čas, tudi za nekdanje sodelavce v takem prečudovitem okolju. Pot v neznano nas je vodila naprej v Kranjsko goro, od tam na Vršič. Spominska slika je nastala med

potjo ob znameniti kapelici v spomin štiristotim ruskim ujetnikom, graditeljem te ceste. Nesrečnike je na tem mestu pokopal snežni plaz in tam so ostali za vedno. Na Vršiču smo doživeli prijeten jesenski večer, kar se le redko dogaja. V kratkem postanku smo bili deležni ogleda hitrih sestopov zapoznelih planincev, ki so drsli po drčah navzdol, da jih tam ne bi ujela noč. V hotelu Alp v Bovcu so nas prijazno pričakali in mi smo bili poleg drugih ta večer napovedani gostje. S pesmijo in radostjo v srcih smo naš izlet ali bolje sprehod po naši najožji domovini zaključili po dolini Soče. Naš voznik je vsakega udeleženca odpeljal pred prag hiše. Še preden smo se razšli so se zvrstile zahvale za tako lepo srečanje za katerega smo delavci TOZD našli čas tudi za upokojene delavce in tiste, ki nas bodo zapustili in odšli v pokoj po novem letu. S seboj so odnesli upanje na vnovično snidenje ob zaključkih koledarskih let. Tu bo znova priložnost za podoživljanje lepih trenutkov in hkrati tudi priložnost za dialog z mlajšimi upokojenci, ki bodo tak, ali podoben izlet opravili na naslednjih tradicionalnih izletih upokojencev. V naši skupini so bili še posebej zadovoljni, da so prav oni tisti, ki so začetniki jubilejnega srečanja upokojenih delavcev, ki so med letom zapuščali TOZD.

V 10 letih načrtujemo 92 novih upokojitev, kar pomeni toliko lepih trenutkov in iskrenih besed ob slovesu z redno delovno obveznostjo. Tako obliko slovesa smo si izbrali v TOZD AET Tolmin. Skromno kot smo lahko skromni delavci ob upokojitvi. Ta pa nosi v sebi človeka vredno pozornost, ki je delavcem v tem času najbolj potrebna.

Vtise zbral
in zapisal:
Janez Kavčič

To, kar boste sedaj prebrali, bi se lahko zgodilo kjerkoli, tudi v Iskri Avtoelektriki Nova Gorica. In ker je prav v tej delovni organizaciji proglašeno letošnje leto za leto kakovosti in še posebej november za mesec kakovosti in ker toliko pišemo in govorimo o zagotavljanju kakovosti, recimo, da se je to zgodilo v eni izmed temeljnih organizacij Iskre Avtoelektrike. Bilo je takole. Ugledni poslovni možje iz neke ugledne tuje firme, so si ogledovali delovne, tehnološke in proizvodne postopke. Seveda jih je zanimalo to in ono, zato so vsevprek vpraševali tudi delavce same, kaj delajo. Na eno izmed vprašanj, kaj delavec opravlja na določenem mestu, je le-ta odgovoril: »Na tem delovnem mestu kontroliramo kakovost«. Ob tem odgovoru je poslovnežu planila kri v obraz in vidno razburjen je delavcu za brusil: »Kakovost se ne kontrolira, kakovost se proizvaja.« Vsak nadaljnji komentar je ob tem vsekakor odveč, priznajmo pa, da je imel tujec še kako prav.

M. R.

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željenzov

Naš sogovornik:
Franc Košir

Več kot pet tisoč udeležencev

»Proslave dneva borca 4. julija pred dvajsetimi leti v Semiču nikakor ne morem pozabiti. Takrat je šlo zagotovo za eno največjih množičnih manifestacij, ki jih je Iskra dotlej sploh organizirala, saj je k nam v Belo krajino prišlo več kot pet tisoč Iskrašev. Tako smo na predvečer praznika prižgali kresove, v tihoto brezovega gaja Brezje pa so se že zgodaj začeli zbirati udeleženci slavlja, ki jim je bilo vreme tistega dne tudi izredno naklonjeno. Iz zvočnikov so donele pozdravne melodije in ni bilo treba dolgo

čakati, ko so na vseh koncih prireditvenega prostora zadonele pesmi.

Seveda ni manjkala glavna proslava in na odru so se zvrstili najrazličnejši govorniki, ki so želeli v najkrajših besedah izraziti svojo radost nad prihodom v Belo krajino. Vsak je tudi skušal dati priznanja združeni Iskri, ki je zgradila eno izmed svojih tovarn prav v Beli krajini, v Semiču.

Spominjam se, da je v uvodu slavnostnega dela programa dneva borca navzočo množico prvi pozdravil takratni predsednik aktiva Zveze borcev združenega podjetja Iskra Miro Mihovec, ki je še posebej pozdravil med nami takratnega predsednika Zveze borcev Slovenije pokojnega Franca Leskoška-Luko. Za njim je Iskraše pozdravil v krajšem nagovoru tedanji generalni direktor ZP Iskra Vladimir Logar, medtem ko je o pomenu dneva borca spregovoril ing.

Vladimir Klavs, nekdanji prvoborec, ki je med NOB sodeloval prav na tem območju. Svoje misli je namenil predvsem mladim: »Vseljudski upor je najsvetlejša tradicija,« je dejal inž. Klavs. »Ob 4. juliju, ki smo mu dali ime dan borca, je navada, da posvetimo ta dan naše misli velikemu obdobju velikega osvobodilnega boja in vsaj skromne besede priznanja njim, ki so v tem boju za svobodo dali pošteno zavest in svoje hotenje, ter njim, ki so nam pot v svobodo tlakovali s krvjo in življenji. Ob tem dnevu tudi ne pozabimo zaželeli, da bi pridobitve našega boja in naše revolucije prejela v svoja srca tudi mlada generacija, da bi bil njen ponos in njene spodbude danes in jutri, v boju, ki ga še vedno borimo za mir v svetu, za socialistične ideje in za humane odnose med ljudmi. To izročilo, ki mu pravimo tradicija našega narodnoosvobodilnega boja, bi mora-

lo biti prisotno med nami sleherni dan in ob slehernem trenutku.«

V svojem govoru je inž. Klavs dal posebno priznanje Beli Krajini, ki je v času NOV nosila težko breme okupacije. V zaključnih mislih je dal vse priznanje mlademu kolektivu tovarne kondenzatorjev v Semiču, ki si ga lahko šteje kot vzorni kolektiv. »Če so v času NOV,« je dejal inž. Klavs, »po raznih partizanskih delavnicah lahko le sanjali o industriji, in o boljšem življenju, tedaj je Iskrina tovarna v Semiču ta sen ustvarila.

Tovariš Tito nas je v zadnjih govorih pozval na nove naloge. Prepričan sem, da bodo naši kolektivi sledili njegovim besedam. Naj živi tovariš Tito, naj živi Bela krajina in naj živi ISKRA — je zaključil svoj govor inž. Vladimir Klavs.

Sam pa sem, kot takratni direktor tovarne in gostitelj slavlja, dejal na praznovanju naslednje:

»Dovolite, da se v imenu semiškega kolektiva, kakor tudi v imenu Bele krajine, ki ste jo v tako velikem številu obiskali in ji dali vse priznanje za vse tisto, kar je naša Bela krajina dala v času narodnoosvobodilne borbe. V imenu nas vseh želim, da bi se v tem našem kraju in v Beli krajini imeli res pristrčno in dobro z željo, če bodo kake nevednosti, da jih popravite in zalijete z dobro belokranjsko kapljico.

Prepričan sem, da niste prvič in ne poslednjič prišli k nam, ampak da je ta dan, 4. julija 1968, začetek masovnega obiska naše lepe Bele krajine. Zahvaljujem se nastopajočim v kulturnem programu, prav tako tudi tistim, ki bodo še nastopali. Prav pristrčno na hvala tovarišem iz Frontnega gledališča VII. korpusa, ki je sodeloval v Beli krajini za časa NOV in ki se je tudi sedaj z veseljem odzval, da nastopa na Iskrini proslavi v Semiču oz. v naši sredi, tako kot so nastopali in bodrili borce v času NOV.«

Sindikalni predsednik Franc Hutter je na proslavi izročal knjižna darila najbolj aktivnim delavcem ZB. Darila so prejeli: Franc Košir, Miro Mihovec, Franc Križnar, Jože Likan in Miha Kramar

POZOR — POZOR! • POSEBNA UGODNOST ZA ISKRAŠE • IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST!

Iskra Videomatika je pripravila za člane kolektiva Iskre ugoden nakup svojih izdelkov: televizijske sprejemnike in brivnike vam nudi s 25% popustom

	Maloprodajna cena s prometnim davkom	Cena s popustom	Prihranek
1. TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK TV 8456 CATV S POPOLNIM DALJINSKIM UPRAVLJANJEM, EKRAN 56 cm	3.183.300.— din	2.387.450.— din	795.830.— din
2. TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK TV 8256 CATV BREZ DALJINSKEGA UPRAVLJANJA, EKRAN 56 cm	2.861.320.— din	2.145.990.— din	715.330.— din
3. TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK TV 9051 S POPOLNIM DALJINSKIM UPRAVLJANJEM, EKRAN 51 cm STEREO DISIGEN	3.766.500.— din	2.824.870.— din	941.630.— din
4. ČRNOBELI PRENOSNI TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK TV 5344 IN TV 5144 EKRAN 44 cm	833.490.— din	625.120.— din	208.370.— din
5. ČRNOBELI PRENOSNI TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK TV 5331 EKRAN 31 cm	667.030.— din	500.280.— din	166.750.— din
6. BRIVNIK BRAUN MICRON	159.700.— din	119.770.— din	39.930.— din
7. BRIVNIK BRAUN MICRON L	164.930.— din	123.700.— din	41.230.— din
8. BRIVNIK BRAUN UNIVERZAL 3512 (z vgrajenim akumulatorjem)	357.360.— din	268.020.— din	89.340.— din
9. BRIVNIK BRAUN LINEAR 235	183.910.— din	137.930.— din	45.980.— din
10. BRIVNIK BRAUN LADY E 2	183.910.— din	137.930.— din	45.980.— din
11. BRIVNIK BRAUN LADY E 3	183.910.— din	137.930.— din	45.980.— din
12. BRIVNIK BRAUN POCKET (samo baterijski 2 x 1,5 V)	90.320.— din	67.740.— din	22.580.— din

Nakup izdelkov je v tovarniški prodajalni Iskra Videomatika, Andreja Bitenca 68 — Ljubljana, vsak dan razen sobote od 7. — 13. ure. Plačilo kupnine je v celoti ob prevzemu blaga v tovarniški prodajalni. Informacije dobite na telefon (061) 51-167.

Upokojila se je

V zadnjih dneh septembra se je od sodelavcev v TOZD Sistemi-Inženiring biro za zaščito, delovne organizacije Avtomatike, poslovila Lea Gorjup. Skozi vsa Iskrina leta, ki se zaokrožujejo v trideseta, je vestno in dosledno opravljala svoje delo, v večini vezana na komercialno poslovanje programa alarma. Čeprav osebno skromna, je s svojim korektnim odnosom do sodelavcev in dolgoletnimi strokovnimi izkušnjami bila in ostaja član kolektiva, katerega prisotnost bo, kljub upokojitvi, vedno dobrodošla. (Š. D.)

SPOMINI NA NAŠO DRUŽINO (II)

Bilo je nekega popoldneva, ko se je v naši družini naenkrat pričel prepir. Sprva potiho, potem zmeraj glasneje do skorajšnjega obračuna. Vseh šest otrok, poglavar in poglavarka smo si imeli naenkrat povedati toliko glasnih besed, da je bilo videti kot, da je vsak pojedel svoj kasetofon. Ker sem bil v času, ko se je prepir pričel širiti, daleč od žarišča, nisem niti vedel, kaj je vzrok za prepir. Moj delno še nerazviti razum mi ni dal te sposobnosti, da bi po logičnem sklepanju vprašal, za kaj se sploh kregajo. Bil pa sem izredno glasen, ker sem nekoč slišal strica, ki je rekel ob neki priložnosti, da se včasih sploščata tuliti z volkovi. Mislim sem pač, da bom imel zaradi tega kakšno korist, zato sem se drl na ves glas.

Situacija je postala že napeta in grozil je vsesplošni družinski pretep. Poglavar in njegova žena sta zadove energično potlačila v mirne tokove in nastal je navidezni mir. Prepir je nastal zaradi nepomembne stvari. Poglavar je enemu izmed šestih otrok dal čokolado za pridnost in ubogljivost. Seveda smo bili vsi ostali presenečeni, ker je brat pojedel čokolado sam in je ni delil z ostalimi. To je nekatere tako razdražilo, da je nastal vik in krik.

Pomiritev z vrha pa stvari ni povsem umirila. Med nami, nerazvitimi otroci, se je začela prava podtalna vojna. Brat je uvidel svojo napako, zato je takoj s podkupnino enega koščka čokolade na svojo stran pridobil drugega in kmalu je nastal večstrankarski prepir. Začela se je prava psihološka vojna med sprtimi strankami. Zvečer, ko je bilo treba v posteljo, smo drug drugega gledali od strani. Dokler se situacija v sobi ni umirila, smo postavili v obeh taborih stražo, da nas v spanju ne bi presenetila nasprotna stran. Seveda je stražar kmalu po prevzemu straže zaspal.

Sovražnost se je še v hujši obliki nadaljevala tudi podnevi. Obe strani sta napisali transparente, na katerih so se pojavili sovražni in nesramni napisi. Poglavar, ki je bil na žalost dva dni odsoten, bi stvari hitro uredil z nekaj batinami po zadnji plati. Poglavarjeva žena stvari ni mogla umiriti, ampak je samo zmajevala z glavo in si mislila, kakšne nevhvaležne mulce je rodila. Obe strani sta organizirali tudi množične shode, na katerih so se izkristalizirale različne ideje in kup neprimernih izrazov. Še od prejšnjega dne svete resnice in osebe so postale gnile in nevarne, tako za eno, kot tudi za drugo stran. Sovražstvo je pričelo najedati naše bratstvo in ta razprtija zaradi čokolade je bila resnično nesmiselna. Rešitve ni bilo videti. Poglavarjeva žena je vila svoje roke proti nebu, nas rotila in prosila. Bilo je kot, da bi našo družino zadel sodni dan. Imeli smo seveda to srečo, da je bil poglavar odsoten, ker bi sicer hodili naokoli s plavimi zadnjicami.

V popoldanskem času, ko smo se otroci vrnili iz šole, se je izbruh stopnjeval. Seveda bi bila stvar povsem nesmiselna, če ena ali druga stran ne bi pritegnila v to našo domačo razprtijo še sosedov. Vsak od sosedov je vedel povedati še toliko dodatnih stvari (ki so bile izmišljene), da je resno grozil hud družinski incident. Sosed je za vsak primer pripeljal s seboj posebno dresiranega psa, ki je bil strah in trepet za nasprotno stran. Prepričevanje o pravilnosti ali nepravilnosti tega početja so bila kot bob ob steno. Poglavarjeva žena je obupano mirila in jokala, vendar so bile stvari razvnete in ni se jih dalo pomiriti. Dva dni po pričetku prepira je vse kazalo na spopad. Grožnje in kliči po orožju so se nevarno stopnjevali. Poglavarjeva žena je

že razmišljala o intervenciji posebnega oddelka postaje milice.

Tedaj pa so se naenkrat odprla vrata. Med vrati je ves prestrašen stal poglavar, ki je že od daleč slišal naše burne razprave in priprave na spopad. Ker je bil odsoten in ni vedel, kaj je vzrok za te razprtije, se je za vrati ustavil, zavpil in potem ustrelil z očmi proti kotu, kjer je ponavadi stala naprava za stepanje hlač. V trenutku je nastala tišina. Za demokratično razpravo ni bilo časa. Prišlo je do hitre izmenjave informacij med poglavarjem in ženo. Ko je poglavar slišal, kaj je vzrok prepira, se je na ves glas zasmel. V trenutku je namreč vedel, kaj mu je storiti. Bil je psiholog in je vedel, da otroci s polnimi želodci ne štrajkajo, ne pijejo in ne rovarijo drug proti drugemu. Igral je na karto »kruha in iger« ter vsake-

mu izmed nas dal čokolado, ki jo je prinesel s potovanja. Otroci smo dobili oči kot kovanec za deset jurjev. Vsak je pograbil svojo čokolado in jo začel jesti. V trenutku je nastala v družini sloga in mir. Se najbolj so bili razočarani sosedje, katerim nihče (še pred nekaj časa trden zaveznik in simpatizer) ni privoščil niti koščka čokolade. Vsi smo se naenkrat zavedali »svojega ne damo, tujega nočemo«. Poglavar in poglavarka sta se medtem tiho pogovarjala. Ugotovila sta, da je treba naprej deliti delo in nagrade vsem enako, da bo mir v hiši. Odslej v naši hiši ni bilo več tako ostrih razprtij. Vseh šest otrok je delalo enako, ker smo vedeli, da je nesmiselno čakati milosti od tistega, ki dela. Vsem je zlezla pod kožo resnica »brez dela ni jela«.

Matevž Kleč

Iskra

Iskra-Srednja šola Kranj, p.o.
64001 Kranj, Kidričeva c. 55

SVET ISKRA-SREDNJE ŠOLE z dne 20. 10. 1988 in v skladu z določbami Statuta šole razpisuje prosta dela in naloge

vodje računovodstva

Poleg splošnih pogojev mora imeti kandidat VI. stopnjo strokovne izobrazbe — ekonomist ter najmanj pet let delovnih izkušenj na področju računovodskih poslov.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let. (Ni reelekcija).

Začetek opravljanja del in nalog je 1. 2. 1989.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh od dneva razpisa na naslov ISKRA-Srednja šola Kranj, Kidričeva c. 55.

Prijavljene kandidate bomo obvestili s sklepom o izbiri v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

ISKRAŠI V VISOKIH TATRAH

V organizaciji Planinske sekcije krajskih DO ISKRA smo se planinci med 26. in 31. avgustom potepali po biseru Slovaške—Visokih Tatrach. Glavnina tega gorstva, ki meji na Poljsko, je zaščitena kot narodni park (2/3 ga je na Poljskem). Temu ustrezno vlada na njem poseben režim, katerega morajo vsi strogo spoštovati. Narava je zato lepo ohranjena, čista in negovana. Hodiš lahko le po urejenih poteh, o kakšni bližnjici, ali drugačni samovolji ne smeš niti pomisliti. Vseposod te na red opozarjajo razne table, ki oznanjajo, kaj vse je tu »zakazano«. Vrhovi segajo dokaj visoko, najvišji je Gerlachovski štít z 2655 m, ki je bil glavni cilj naše odprave. Sicer je pa od vseh »navadnim« planincem dovoljeno obiskati le 13 lažje dostopnih. Na ostale lahko prideš le s posebnim dovoljenjem in s poklicnimi vodniki, ki so hkrati uslužbenci TANAP (Tatranski narodni park). Ti pa so za njihove razmere zelo dragi, zato ti prepovedani vrhovi v glavnem samevajo. Čisto nekaj drugega je na normalnih poteh, tam so taki drenji, da ni pravega užitka v hoji. Gore so zaradi dolomitne sestave skal temnega videza in ničkaj simpatične, zato pa je skoraj v vsaki dolini večje ali manjše jezero, kar daje tej naravi poseben čar. Podnožje gora je poraslo s smrekovimi gozdovi, med njimi pa so turistična naselja. Svetovno znan je športno turistični center Štrbski Pleso (pleso=jezero) s številnimi modernimi hoteli, restavracijami, športnimi napravami itd. Naselja so povezana z dobrimi cestami in staro gorsko železnico, ki je vedno polno zasedena. Na žalost je bil program izleta zelo napet in smo imeli za ogled vseh lepoto veliko premalo časa.

Naša odprava, 46 po številu, je odšla iz Kranja v petek 26. avgusta ob 20.30. Edini postanek na domači

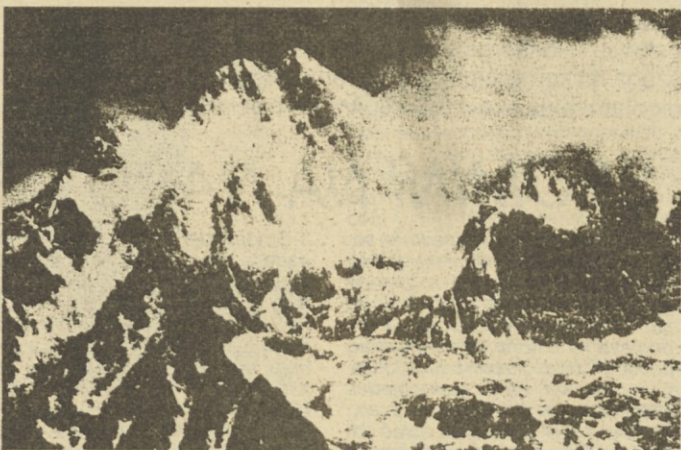
strani smo imeli v Sentilju, kjer je voznik Gavro napolnil vse mogoče posode z gorivom, cariniki pa so nas odpravili po hitrem postopku. S poljske ceste — drugačnega imena si naše skoraj ne zaslužijo, smo prišli na moderno avtocesto, ki vodi s Koroške prek Štajerske proti Dunaju. Monotonija vožnje je kmalu uspavala celoten avtobus, ki je vneto nabiral kilometre. V zgodnjih jutranjih urah smo že bili na južni dunajski železniški postaji, ki pa je bila na našo žalost zaprta. Z ugodno zamenjavo deviz ni bilo nič, zato smo hitro nadaljevali pot proti Češkoslovaški. Meja je bila dokaj mirna, le nekaj avstrijskih lovcev je čakalo na milostni prehod. Uslužbenci so se obnašali do nas še kar solidno tako, da smo bili ob svitu v Bratislavi. Tu smo se ustavili za nekaj ur, da je voznik nabral novih moči, mi pa smo šli po mestu, opravili menjavo denarja in nekaj nakupov. Čas je hitro minil, vkrcali smo se na avtobus in že drveli po avtocesti proti severovzhodu Slovaške. Po nekaj vmesnih postankih smo pred večerom prispeli v Tatransko Štrbo. Ustavili smo se v avtokampu, hitro uredili formalnosti in postavili šotore. S toliko reklamiranim spanjem v bungalovih ni bilo nič, saj so bili vsi zasedeni. Tu je turistična sezona še vedno na višku. Vreme tudi ni kazalo kaj prida. Prišli smo tik po dežju, vse je bilo zoprno vlažno, hribe pa smo lahko le slutili v oblakih. Na hitro smo se seznanili z bifejem, nato pa utrjeni od 20 urne vožnje šli na prepotraben počitek. Pred tem so naši vodniki našli stik z uslužbencem TANAP Martinom — znanecem predhodnih obiskov. Zvedeli smo, da je na višini nad 1500 m snežilo, da pa se obeta lepo vreme. Predlagal je še, naj se naslednji dan udeležimo množičnega pohoda na Kriván, ki je tudi lahko dostopen in nam sneg ne bo delal težav.

Ker se je to ujemale z našim načrtom, smo predlog seveda sprejeli. Optimistično razpoloženi smo torej dočakali spanec. Jutro se je zbudilo kristalno čisto. Zabrnili so kuhalniki, vsak šotor se je zase ukvarjal s kuharsko umetnostjo in tudi hitro pospravil rezultat svojega dela. Ob točno določenih urah smo se odpeljali iz tabora. Lepa cesta nas je pripeljala na turistično transverzalo »Cesto svobode«. Še nekaj kilometrov po njej in ustavili smo se ob cestni zaporu, ki jo je sestavljalo nekaj redarjev z rdečimi trakovi na rokavih. Naloteli smo na hladno »zakazano«, kar smo omehčali s steklenico Cezarja. Viki je v bližnji planinski koči dobil pohodne izkaznice, seveda ne zastoj, še celo precej drage so bile za njihove razmere. Na prvi kontroli sem opazil, da brez tega še na pohod nisi smel, saj so redarji nekaj domačih planincev odločno zavrnili.

Vzpon sam ni bil posebno zahteven. Visoko v hrib smo hodili po gozdu, nato skozi gosto rušje, šele

na okrog 2000 m je narava ostala gola. Tu smo na prijetnem in razglednem hrbtu malo počili, si privezali duše in uživali v lepem razgledu. Sedlo pod vrhom, kjer so delili spominske značke, smo dosegli po nekoliko strmejši gruščnati poti, vzpon na sam vrh pa je bil bolj »ta pravi«, kamnit in strm. Prvi cilj smo dosegli vsi, nekateri so bili posebno veseli, da so turo zmogli. Vreme je bilo res lepo in toplo tako, da smo se na vrhu »martinčkali« skoraj dve uri. Sestopili smo po drugi, daljši poti v Štrbski Pleso. Tam smo se najprej zapodili med šanke nad pivo. Po dooljih požirkih so se začele oglašati tudi druge potrebe. Kolikor hitro se je dalo smo jih opravili in že smo bili na poti v našo bazo. Po tuširanju smo se nabasali s hrano, pripravili nahrbtnike za naslednji dan, ko nas je čakala najtežja tura, to je vzpon na Gerlachovski štít. Mimogrede smo obiskali bife in nato skoraj s kurami šli spat.

(Dalje prihodnjič)

Visoke Tatry

Ekipa balinarjev iz Avtoelektrike po osvojitvi prvega mesta na občinskem sindikalnem tekmovanju

Možje preciznih potez

Novogoriški kolektiv Iskre Avtoelektrike se lahko pohvali z mnogimi uspešnimi gospodarstveniki, politiki, kulturniki, umetniki, športniki, organizatorji, itd. Njihovi uspehi in dosežki so vidni na mnogih področjih in imajo pogostokrat široko odmevnost.

Danes bomo namenili nekaj vrstic ekipi, ki je presenetljivo, vendar nadvse zaslužno osvojila v ostri konkurenci prvo mesto. Gre za možje z mirno roko in preciznimi potezami ter udarci. Ti niso nič drugega kot balinarji, ki so osvojili med 24. ekipami na novogoriškem občinskem sindikalnem prvenstvu najvišjo kategorijo. Seveda zaslužijo vse čestitke, saj so premagali tudi ekipe, v katerih nastopajo celo člani druge zvezne in slovenske lige.

Najzanimivejše borbe so bile gotovo v polfinalu, kjer so premagali ekipo anhovskega Salonita z 9 : 8, nekoliko pozneje pa so v finalu premagali Meblo z rezultatom 10 : 6.

Za ekipo Iskre Avtoelektrike so tekmovali Cveto Mrakič, Vojko Lipužič in Marjan Rijavec iz tovarne malih zaganjalnikov, Dušan Masten in Bojan Hvala iz tovarne delovnih sredstev ter Darko Stopar iz tovarne velikih zaganjalnikov. Sicer pa si ljubitelji te privlačne igre lahko ogledate tudi na našem posnetku.

M. R.

Zanimivosti

Divjad ogroža gozdove

Švedski gozdarji so sprožili alarm: severni jeleni in srne namreč ogrožajo švedske gozdove. Severni jeleni so se v preteklih dveh letih in pol razmnožili od 136 tisoč na 240 tisoč, srne pa od približno 200 tisoč na 400 tisoč. Se-

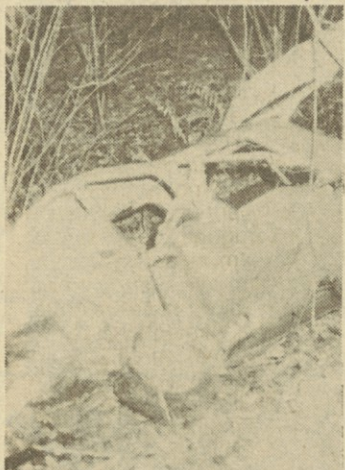

verni jeleni, ki se hranijo predvsem s smrekovimi poganjki, so že uničili celo drevesno generacijo. Mlade smreke nizke rasti so obžrtli do gola. Ker je meso te divjadi po črnbilski katastrofi še vedno močno radioaktivno, jo lovci ne streljajo.

(Panorama)

Delna prepoved vožnje mladim

Da bi znižali število avtomobilskih nesreč, bo belgijski prometni minister Jean-Luc Dehaene dovolil mladim od 18. do 20. leta starosti samo začasno vozniško dovoljenje-

je. Poleg tega bo minister prepovedal vožnjo vsem voznikom pod 25. letom v noči na nedeljo. Ukrep je posledica prometnih nesreč, ki jih je bilo samo v preteklem letu sedem tisoč z mnogo mrtvimi in težko ranjenimi. Eno tretjino nesreč so povzročili mladi vozniki. Minister

meni, da mladi vozijo prehitro zaradi prestiža in samopodritve.

(Panorama)

Uspešna slikarka

Deng Lin, 47-letna hči kitajskega prvega človeka Deng Hsiao Pinga skrbi s čopičem za močni devizni priliv v Kitajsko. Slikarska umetnica, ki je bila v času kulturne revolucije skupaj z očetom v pregnanstvu, je po končani rehabilitaciji spet začela slikati. Na razstavi v newyorški galeriji Hefner, ki je bila odprta do 29. oktobra, je prikazala deset skromno koloriranih akvarelov in tušev. Cena za posamezno sliko se je gibala od 3500 do 10000 dolarjev. Slika z naslovom »Slivovo cvetje« in poslikane lončarije bodo odslej razstavljene v bostonskem muzeju lepih umetnosti.

(Panorama)

Assad v Španiji

Sirski vice predsednik Rifaat el-Assad, brat predsednika države Hafisa el-Assada, je skoraj povzročil diplomatski zaplet s Španijo. Ker Carmen Martinez Ruiz ni hotela prodati svoje restavracije v Puerto Banusu njegovi družbi za nepremičnine, je poslal v sredini avgusta več Arabcev, ki so razdejali restavracijo. Vrh tega so Arabci senjori zagrozili s smrtjo. Policija je potrdila, da so Assadovi razgrajali nadlegovali tudi druge meščane. Prizadeti niso prijavili primerov iz bojazni pred represalijami. Tudi španski policisti niso bili preveč hitri. Da bi preprečili diplomatski konflikt, so počakali z objavo primera, dokler Assad ni odpotoval v Damask.

(Spiegel)
Zbral, prevedel
in priredil
Marjan Kralj

Kočo so večinoma s prostovoljnimi delom zgradili delavci delovnih organizacij Iskre Telematike, Kibernetike in Električnega orodja iz Kranja. Veliko prostovoljnih ur so naredili tudi učenci šole Iskra.

Koča, ki je zgrajena v gorenskem stilu, lepo sovпада v ambijent ob cerkvi na 969 m visokem Jakobu. Koča ima 30 sedežev in 15 skupnih ležišč ter bo odprta ob sobotah in nedeljah ter praznikih, poleti pa ves teden.

Planinska koča, ki jo bo upravljala Planinska sekcija Iskra je namenjena rekreaciji delavcev Iskre in občanom Kranja. Koča bo odprtega tipa in bo poslovala kot planinska postojanka PZ Slovenije.

Iskraši! Na Martinovo soboto na Jakoba!

Delavci in predvsem planinci kranjskih Isker bodo v **soboto, dne 12. novembra** slavili pomembno rekreativno delovno zmago. Ta dan ob 11. uri bodo odprli novozgrajeno »PLANINSKO KOČO ISKRA« na Jakobu, ki je s svojimi 961 m prijetna izletniška točka za Kranjčane in okolišane.

Koča je zgrajena na nekdanjem pogorišču mežnarije. Arhitekt Danilo Oblak si jo je zamislil kot starejšo

kmečko hišo, krito s skodlami. V hiši bo poleg prostorne veže in kuhinje tudi gostinska soba s 30 sedeži ter skupna ležišča za 15 oseb. Koča je bila zgrajena v dobrih 16 mesecih. To je rekord, če vemo, da je dovoz možen izjemno le z manjšim traktorjem (brez priklopie). Največ zaslug za hitro in kvalitetno gradnjo ima vsekakor gradbeni delovodja Pavel Sajovic ter delavci iz Vzdrževanja Iskre Kibernetike.

Gradnjo je uspešno vodil gradbeni odbor z inž. Bogdanom Filipovičem na čelu. Pri gradnji je bilo narejenega ogromno prostovoljnega dela delavcev Iskre, planincev Kranja in učencev ter učiteljev Iskrine šole.

V soboto bo na Jakobu zelo veselo. Kočo bo odprl Peter Kobal, glavni direktor Iskre Kibernetike in navdušen planinec. V kulturnem programu bo sodeloval pevski zbor Iskra in člani folklorne skupine Iskra.

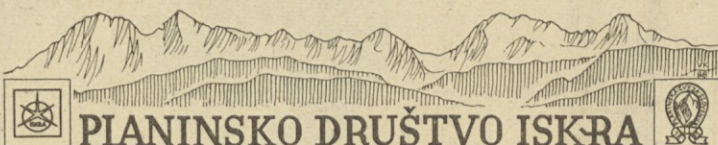
Planinska koča Iskra naj bi postala nov rekreacijski center, saj je primeren tudi za popoldanske sprehode. Jakob je tudi izhodišče za daljše planinske ture.

V soboto ste vabljeni na Jakob, ne glede na vreme, obleka pa naj bo planini primerna.

Do Preddvora lahko pridete tudi z avtobusom, ki iz Kranja vozi ob 9.25 uri. Ta dan pa bo vozil tudi posebni avtobus.

Prvi odhod iz Kranja bo imel ob 7.30 uri in nato vsakih 40 minut. Zadnji odhod iz Preddvora bo ob 14. uri.

Nace Pavlin

Izlet v neznano

Še zadnji izlet, izlet v neznano, nekakšen likof, in končana bo letošnja izredno uspešna sezona Iskrinega centralnega planinskega društva. Po mnenju mnogih je bila to celo ena najuspešnejših, če se npr. spomnemo samo izleta v Maroko in na tamkajšnji Toubkal, pa na Durmitor ter splavarjenja in čolnarjenja po Tari...

Nedvomno, bila je nadvse uspešna, prav takšen pa bo gotovo tudi bližnji tradicionalni izlet v neznano. Torej v neznano!

Nekaj pa je le znanega: to, da bo izlet v soboto, 19. novembra (žal se časovno pokriva s kranjskim), da se dobimo pod uro na ljubljanski železniški postaji, in sicer ob 6.15, to, da je odhod vlaka ob 6.41, in celo to vam lahko zaupamo, da nas bo ta vlak peljal proti Dolenjski...

Nezahtevne hoje bo najprej slabe štiri ure, po kosilu in zabavi v prijetni kmečki domačiji pa nas bosta čakali še dve uri sestopa do železniške postaje. Bodite torej v lažji hribovski obleki in obutvi, upajmo tudi, da bomo imeli lepo vreme, saj se bomo morali sicer »oborožiti« z dežniki, kakšnega drugega nasveta pa gotovo ne potrebujete. No, morda le tega, da je samoudeležba stari milijon dinarjev, ostalo pa bo prispevalo PD Iskra.

Prijave zbira Breda Jančar, njen telefon v službi pa je 061 556-141/506.

L

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Jelencov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.